

---

csontok és vasak

BRASNYÓ ISTVÁN

Valami vacakolás
van a dologban, túl
egyéni sorson, ami van
vagy nincs — mert
mi adatik meg az embernek
egyáltalán?
Esetleg egy különös nyárutó,
ma,
vagy előbb száz évvel,
vagy utóbb — de hát
kinek volna lelke
lelketlenül garaszkodni
az idővel,
fejszámolással bajmolódni,
ha nincs kéznél ceruza,
újságmargó, könyvlap.
Nyárutón a gyíkok még,
augusztus vagy szeptember
hónapban,
lerakják tojásaikat, port
húznak rájuk vékonyan
s farkukkal elsöprik
a nyomokat —
ami még hátra van,
másra bízzák.
Nyírfa vagy fogas-
borona gyakran fordít ki
a földből félig holt
apró gyíkokat, fityegőket,
gyökérrojtot, gyűrűt,
karperecet, bronzból,
fülbevalót, késnyelet.
Hanem ezekre senki sem
figyel, odacsap a lovaknak,

káromkodik nagyot,
az égaljra les,
eső, eső —
csak úgy eltolni egy emberöltőt
árnyékában az esőnek,
napnak;
széljárás, jégverés, talaj-
vizszint, mézharmat:
s ha leszáll délután a köd,
aggódva nézni a másnap elé.
Azért néha mégis
a kézbe téved valamiféle
elhullott kacat,
idejét múlt fémdarab, zölden
a rozsdától, vagy elfeketülve,
de mégis megéri zsebre
vágni a gyerekeknek —
a csontok meg annyira szokott
dolog, a csontszilánkok,
a zúzott koponyák, lékelt
halántékok, koponyatető:
nem vonja ilyesmi magára
a figyelmet,
csak a friss tetem, hát igen,
az szaglik, félelmetesen.
Aztán a kajtatás hazafelé,
naplementekor,
s még hátra van a jószág,
remegő cimpák horkantanak
az istálló
húvös fényeiben,
amelyből a Megváltó is született.
Végül egy marék por
marad csak
a zsebben, elkeveredve
dohányszálakkal, szénatörökkel,
amit a verejték átvert.
Hát ez a történelem.
Akadékoskodik úton-útfélen,
a szélbe szórod,
ne fogja a helyet,
helyébe kerül egy gyűrött
zsebkendő vagy
fanyelű bicska, dohánycsomag.
Elporlad, hogy meg sem
is érzed, és
többet nem is tehetsz.
Az ám, de a csontokról sem
feledkezhettek meg,
még annyira sem, mint eddig.
Mert kapja magát,
ha napvilágra kerül, egy koponya,
s túlhan sereget
gyűjt,
hasonszörűekből
népet toboroz, hadi
népet, szállást üt,
ölet, gyűjtogat,

földeket tapod
s békén meg nem ül.
Túlhan — azt hiszed,
álmodsz — :
lezár minden utat,
hegyeket mozgat, márgát
fuvaroz, építi a sáncot —
nyakadban a háborúság.
Merre most?
fölfelé,
Greco angyalainak nyomában?
Vagy odaállsz, belekiáltasz
a szélbe, bekiáltasz
a fák közé, kutyákat
fűtlyentesz elő,
s pujgatod őket a fényre,
mi történelem?
Az udvaron alszik a szerszám,
a szánkó már a hóra les,
felhóraj gördül az égen,
feketén, sötétén,
a láthatár leszakad,
éjbe szakad
szemed.
Valami vacakolás a sötétben,
madárhangok, érzed
a szárnyakat,
arcon legyintenek,
ennyi az egész —
csontok és vasak
szállnak a levegőben.